

Slovo k povzbuzení na neděli 3. prosince 2023, na 1. neděli adventní – B
Biblická čtení: Iz 63,16b-17.19b; 64,2b-7; Ž 80; 1Kor 1,3-9; Mk 13,33-37

Milé sestry, milí bratři,

rok co rok se opakuje, že **advent**, jak říká i jeho jméno, je **dobou přípravy na příchod Páně** a má být jeho **příchodem**. Je **přípravou na oslavu Kristova příchodu**, který už nastal, přípravou na vánoce. A je **přípravou na příchod Páně, který teprve nastane** ve chvíli naší smrti a především na konci světa. Příprava na budoucí Kristův příchod nás provází především na začátku adventu, zatímco přípravy na vánoce se týká spíše jeho druhá část. Adventem tak liturgický rok **začíná** a v jistém smyslu se **završuje** i ten, který právě skončil.

V adventním čase jde o naši přípravu na oba Kristovy příchody. Což se ideálně děje zase příchodem, **novým příchodem Krista** do našeho srdce, života, vztahů i činností. Aby byly posvěceny, pročištěny a zbožštěny.

Proto je dobré se na začátku adventu rok co rok ptát, **co můžeme** ze své strany **udělat**, aby se Kristův nový příchod stal něčím živým, **reálným**, aby vůbec nějak nastal, abychom ho zavnímali my a snad i naše okolí. Zvláště když letos je advent tak krátký, nejkratší možný, je dobré se již dnes zeptat.

Jistě jsme v tomto ohledu slyšeli už **mnoho různých rad**. Možná tolik, kolik adventů jsme jen prožili: Biblická čtení, adventní přijímání svátostí, symbolika světel na adventním věci, symbolika ubývajícího a přibývajícího světla, roráty, ztišení, střídmost, modlitba, duchovní soustředěnost, radostné čekání. To vše jsou jistě dobré rady, co činit, čemu se otevřít.

Zkusme se však také zeptat **dnešních biblických čtení**, co nám k tomu snad říkají.

Starozákonní je z takzvaného **Tritoizaiáše**, z té části knihy proroka Izaiáše, která vzniká až na konci babylónského vyhnanství, v době již dlouhého strádání. Zazněla krásná **kající modlitba**: «Ty, Hospodine, jsi náš otec... Proč jsi dopustil, Hospodine, že jsme zbloudili z tvých cest, že nám ztvdlo srdce... Usmíř se... Kéž bys protrhl nebesa a sestoupil... Hle, ty ses rozhněval, protože jsme zhřešili, byli jsme v hříších stále... Zvadli jsme všichni jak listí, nepravosti nás unášely jak vítr... A přece, Hospodine, ty jsi náš otec! My hlína jsme – ty jsi nás hnětl, dílo tvé ruky jsme všichni». Některá z těchto slov se stala **součástí rozvinutí** nejznámější adventní antifony „Rosu dejte, nebesa, shůry“ (*Rorate coeli desuper*) do **adventního zpěvu** o čtyřech slokách (v Kancionálu jej najdeme pod číslem 128).

A je dobře, že na první neděli adventní zaznívá právě tento kající text. **Kajícnost** je totiž jedním z postojů člověka majících sílu jeho srdce **příchodu Páně otevřít**, někdy opravdu dokořán. Kdyby tomu tak nebylo, kdyby to nebyla právě **kajícnost**, která připravuje cestu Páně k nám, tak těsně před veřejným vystoupením Mesiáše by **nebyl vystoupil svatý Jan Křtitel**, nehlásal by křest pokání a nevybízel by k obrácení. Kajícnost **připravuje cesty Páně**. Kajícnost **činí srdce** a život člověka „**Boha schopným**“, *capax Dei*, jak by řekli latinští otcové.

Kajícně si přiznat, že **jsme hříšníky**, není nikdy příliš příjemné. V složitých situacích a dobách možná ještě méně. I když v nich – jako ve vyhnanství – je to možná o to potřebnější.

Jistě, vědomí naší hříšnosti nás **nesmí** patologicky **paralyzovat**, nesmíme kvůli přiznání si slabosti přestat žít. Nicméně **její přiznání** je vyznáním, že **potřebujeme Boží milosrdenství**. Máme větší naději se mu **otevřít**, snadněji je **přijmout**. Třeba jako Izraelité za dob Tritoizaiáše.

Přiznáme-li si, že jsme **slabými hříšníky** potřebujícími **Boží slitování**, musí nám být jasné, že **i druzí**, v nichž hříšníky tak často a tak rádi vidíme, **potřebují** také **milosrdenství**. A to **Boží**, to především, ale **i naše**, v neposlední řadě.

Vědomí vlastní slabosti, zvláště v situaci, kdy máme tendenci někoho příliš rychle a příliš tvrdě odsoudit či nějak jinak „sejmout“, nás může **zastavit** a nasměrovat k **milosrdenství**. Ano, někdy je pochopitelně povinností i slabého hříšníka, aby zasáhl proti hříchu svého bratra či sestry, ale **ne vždy** a rozhodně **ne vždy tvrdě**. A **nikdy bez milosrdenství**. „Kdo já, hříšník, hříšnice, jsem, abych jednal, jednala (tak) tvrdě“, „vždyť sám, sama mám máslo na hlavě“, si máme vždy připomenout.

Přiznáme-li si, že jsme slabí, křehcí a i hříšní, máme reálnou **naději**, že Boží milosrdenství sami **zakusíme**. A i díky tomu, že se sami vůči druhým staneme **milosrdnějšími**.

Kajícnost otevírá srdce člověka Bohu, **Kristu**, který přišel zachránit hříšníky, umožňuje mu do něj **přijít**.

Kajícnost otevírá srdce člověka **i ostatním lidem**, spoluhříšníkům. **Pokorný kajícník** se dovede **vžít** do trýznivé slabosti druhých, uvědomuje si tu svou, dovede se vžít do jejich potřeby být přijati, cítí-li sám potřebu být přijat na milost.

Nebojme se proto kajícností, naopak, tužme po ní, dejme jí **v adventu prostor**.

V evangeliu jsme slyšeli krátký úryvek **z Kristovy řeči o jeho druhém příchodu** na konci světa. Zaznělo jedno z takzvaných otrockých či služebnických přirovnání, v Markově evangeliu vlastně jediné. Tak nazýváme přirovnání či podobenství, kdy hlavními aktéry jsou **služebníci** nějakého pána, kteří mají v mezichase jeho nepřítomnosti své úkoly, například spravovat jeho hřivny či se starat o jeho dům a další služebnictvo. Tito služebníci vždy nějak představují **křesťany** v době mezi Kristovým nanebevstoupením a jeho konečným příchodem, tedy vlastně **všechny křesťany**, včetně nás.

Dnešní **vrátný** je takového služebníka příkladem. **Má bdít**, a to i v noci – o půlnoci či za kuropění nebo brzy ráno. To jest v časech, kdy se zpravidla spí, kdy i mnozí spí, kdy se bdí jen tehdy, je-li to **nutné**, kdy dobrovolně bdí jen ti, co **musí** právě tehdy něco **činit**. Anebo na něco či někoho čekat.

Taková by nějak měla být **křesťanská bdělost**, k níž náš Ježíš vybízí. Je **stálou připraveností k činu**, k činu **lásky**, kdykoli ho je potřeba. K činu, který třeba **nikdo jiný** zrovna nemůže anebo není ochoten vykonat. Například k činům sycení hladových, napájení žíznivých, ujímání se pocestních, oblékání nahých, navštěvování nemocných či vězněných, ve všech podobách, jak jsme mohli rozjímat minulou neděli.

Bdělost tak znamená připravenost **k proexistenci**, k aktivnímu a smysluplnému životu, k žití **pro Boha, druhé a svět**. Činy lásky **otevírají srdce příchodu Božímu** připravující mu cestu.

Bdělost ale pochopitelně nejsou jen skutky, ty jsou je jen **jedním z jejích projevů**. **Bdělost** se uskutečňuje i jako **usebranost**, jako tiché **čekání** na Pána, třeba i ve tmě, v noci či brzy ráno.

Bdělost je podobná **čekání vrátného** na svého pána. I čekání zejména k adventu patří, čekání, v němž je ovšem už skryta připravenost **otevřít**, nechat **vejít Pána**, kdykoli přijde, a **vyjít s ním ven**, ven ze sebe, k lidem a světu, právě **k činům lásky**. Čímž se nám oba rozměry – aktivní i pasivní – vlastně potkávají. Ostatně proto **při naslouchání evangeliu stojíme**.

Milé sestry, milí bratři, **kajícnost a bdělost** jsou **výzvami** Božího slova dnešní první neděle adventní. **Kajícnost**, jež otevírá srdce **jako slabé Bohu a jako soucitné bratřím a sestřám**, spoluhříšníkům, spolulidem. A **bdělost**, která je proexistující připraveností k činům lásky vycházející z vnitřní, niterné lásky k Bohu, lidem a světu. S tím, že **aktivita** činů lásky není v protikladu s **pasivitou**, je-li tato postojem – doslova i metaforicky – naslouchání **evangeliu**.